

A világ gyorsírói Szegeden.

— A nemzetközi kongresszus Budapestén lesz. — A gyorsírók lapját szegediek szerkesztik. — Markovits szobrának leleplezése.)

(Saját tudósítónktól.) A modern világ gépemberei: a gyorsírók két hét múlva nevezetes esemény színhelyévé avatják Szegedet. Nemzetközi kongresszust tartanak a fővárosban és aztán a magyar gyorsírás félszázados jubileuma és Markovits Iván szoborleleplezésének megünneplésére, Szegedre jönnek. Markovits Iván volt ugyanis az, aki Gabelsberger rendszerét a kor igényeinek megfelelőleg kibővítette és a nagy elterjedtségre alkalmassá tette; alapvetője a magyar gyorsírásnak. Épen ezen érdemeinek méltánylására a Szegedi Gyorsíró Kör akciót indított egy Szegeden felállítandó Markovits-szobor ügyében. A szobor már elkészült és leleplezésére összereseglenek a világ gyorsírói.

Ennek az ünnepélynek programja még részletesen előkészítve nincsen; határozott nap nincsen még megállapítva az ünnepségek megtartására, mert ez szorosan kapcsolatban lesz a Budapestén tartandó nemzetközi gyorsíró kongresszussal, amely augusztus 6-án veszi kezdetét. Így a szegedi ünnepély körülbelül augusztus 10–15-ike körül lesz.

A külföld érdeklődése rendkívül nagy a gyorsíró ünnepségek iránt, melyekre a világ minden művelt nemzete elküldi képviselőit. A gyorsírás nagynevű vezéralakjai jönnek Szegedre Markovits Iván szobor leleplezésének alkalmából. Így Ausztriából Halprin császári tanácsos, a parlamenti gyorsírók képviselője, Nuko, a gráci Mayer tanár, Leunauer, a bécsi akadémia gyorsíró egyesület kiküldöttje és mások. Németországból a Gabelsberger-, Solze és Arends-rendszerek egyformán a legjobb erőikkel képviseltetik magukat, kik között itt lesz Fuchs Róbert dr. drezdai kormánytanácsos, Rindermann, a porosz képviselőházi gyorsírók másodfőnöke, a bajor Kunow, az Arends-iskola feje, Pfaff, a Gabelsberger-rendszer vezére, Drews gyorsíró-főnök, a bajor Alteneder és többen. A franciák közül itt lesz Navarre, a hírneves lap-szerkesztő, Buisson, aki a rendszerre széttagolt francia gyorsírást nagy szervező talentumával igyekszik egy táborba egyesíteni, eljön Estoup, a párisi kamara legjelesebb gyorsírója, ki a gyorsírás lélektani vonatkozásainak kidomborítása körül szerzett maradandó érdemeket.

A budapesti nemzetközi kongresszussal kapcsolatban a magyar gyorsírók, egy nemzetközi gyorsírási lapot indítottak, amely francia nyelven jelenik meg. A lap címe: „Bulletin Sténographique de Budapest”, első száma a hónap 15-én jelent meg. E lapnak különös érdekessége, hogy lapjára nemzetközi jellegének szegedi emberek szerkesztik, a lapot Szegeden is nyomják, bár Budapestén jelenik meg. Ez elvitathatatlan elismerése a szegedi gyorsírás fejlődtségének és nagyra hivatottságának. A lap főszerkesztője Muráti Ferenc, szegedi alezredes, felelős szerkesztője: Lévy Ferenc dr. A lap szerkesztő bizottságában a világ legkiválóbb gyorsírói foglalnak helyet: G. Admetó dr., J. Dengl dr., Ch. Ducker dr., Fabró Henrik dr., Radó dr. és Vikár Béla.

A lapban az első cikket Navarre, a nemzetközi kongresszus bizottságának igazgatója írta. Ebben ismerteti az eddigi gyorsírói kongresszusok történetét és örömet fejez ki afölött, hogy a magyar gyorsírás félszázados jubileumának megünneplése éppen egybe esik a XI. nemzetközi és rendszerközi kongresszussal, amelyet Budapestén tartanak. Majd Lévy Ferenc dr., szegedi ügyvéd ír „Budapest” címmel cikket. Az érdekes cikk először a magyar főváros fekvésével, majd történetével foglalkozik. Aztán beszámol Budapest nevezetességeiről és látványosságáról, szinte a leírások varázsaival kalauzolja az idegent.

Vikár Béla, a hírneves magyar gyorsíró szak-kérdésről írt cikket; cikkében nagy tudással fejtegeti az egyes rendszerek előnyeit.

A lapban van egy cikk még, amely speciel a magyar, vidéki, de különösen a szegedi gyorsírási viszonyokkal foglalkozik; e cikket szintén Lévy Ferenc dr. írta. Ismerteti benne a Szegedi Gyorsíró Kör működését, megalkulásától fogva. A kör jelenlegi elnöke Dobay Gyula dr. A Szegedi Gyorsíró Kör kultiválja a francia gyorsírást is, a Duployé rendszer szerint. A francia rendszerű gyorsírást Muráti Ferenc tanítja, a szegedi francia kör elnöke. A cikkíró felsorolja még a többi nagy városokat is, ahol épen úgy mint Szegeden, élénken foglalkoznak gyorsírással. — A lapba ezenkívül még sok érdekes cikk van, neves gyorsírók tollából.

Itt említjük meg, hogy a Markovits-szobor fölállítása körül egy kis bonyodalom keletkezett. A tanács ugyanis följárlotta a Tisza Lajos-körut és a Takaréktár-utca szögletében lévő kis parkot a Szegedi Gyorsíró Körnek, a szobor helyéül. A gyorsíróegyesület visszautasította ezt a helyet és kijelentette, hogy ott nem állíttatja föl a szobrot, inkább nem is ajándékozza a városnak. A polgármester erre tárgyalásba bocsátkozott az egyesülettel, ami eredményre is vezetett. Följárlotta a gyorsíróknak az állami felsőkereskedelmi iskola előtt lévő tiszaparti parkot vagy a Tisza Lajos-köruton az új városi felsőkereskedelmi iskola előtti háromszöget. A gyorsíróegyesület az utóbbit választotta, amiről már értesítette a tanácsot.

Csehország csödjé. Prágából jelentik: A németek és csehek folytonos tülekedése, engesztelhetetlen gyűlölete, a két oldalról támadó obstrukció volt az oka, hogy Csehország csödbe jutott, a helytartó lemondott, az uralkodó feloszlatta a tartománygyűlést. A cseh képviselők szövetsége ma egy permanens bizottságot választott, melynek az a feladata, hogy a tartományi autonómia felfüggesztésével szemben a szövetség akcióját irányítsa. A szövetség teljes ülést tartott, amelyen határozati javaslatot fogadtak el. Elítélik a kormányt azért, mert a német obstrukció türese, sőt támogatása következtében az országot a pusztulás határára juttatta és a tartományi bizottságtól, mely azon fáradozott, hogy alkotmányos eszközökkel megakadályozza az országot a pénzügyi katasztrófától, minden támogatást megtagadott és végül a tartományi autonómiát felfüggesztette. A határozati javaslat a kormányzó-bizottság létesítését a tartományi alkotmány alaptételei jogosultságon megsértésének tekinti és ellenséges cselekedetnek Csehország és a cseh nemzet ellen. A képviselők végül appellálnak a cseh néphez és felszólítják, hogy belső ereje tudatában férfiasan komolyan és egységesen küzdjön a Csehországban életbelépett törvénytelen állapot megszüntetése érdekében.

Lobkovitz herceg volt tartományi főmarsall kimerítően indokolja visszalépésének okait és a többi között ezt mondta:

— Elhatározásomat nem csekély mértékben megkönnyítette az a körülmény, hogy a mint a miniszterelnökkel és a többi miniszterekkel való beszélgetéseim folyamán meggyőződtem, a nemzeti politikai koncessziók egyoldali oktrojálása teljesen ki van zárva. Egyébként erős a hitem, hogy a rendkívüli állapot, melybe az ország gazdasági helyzete jutott, lehetőleg rövid ideig foy tartani s hogy ezt az időt újabb kiegyezési kísérletekre fogják felhasználni.

A cseh realista párt végrehajtó bizottsága Massaryk tanár elnöksége alatt ülést tartott s egy kiáltványt fogadott el, amely a tartományi autonómia felfüggesztése és különösen az evvel összefüggésben álló adóterhek ellen tiltakozik. A kiáltvány a Stüingh-kormányt tehetetlennek mondja és követeli, hogy a nemzeti béke és a szabadság érdekében a

tartománygyűlésen, a községekben és minden más testületben az általános választójog hozassék be. A cseh szabadelvű nemzeti párt végrehajtó bizottsága szintén kiáltványban szemére veti a németeknek, hogy céltudatosan törekedtek arra, hogy Csehországban az abszolutisztikus állapotot előidézzék s ezen törekvésükben a bécsi kormány centralisztikus törekvései támogatták őket. A párt a leghatározottabban követeli a mai választási rend javítását.

Egy őrült főhadnagy rémtette

— Háromszoros revolveres merénylet. —

(Saját tudósítónktól.) A csöndes és nyugalmas Eger városának véres szenzációja van. A kis város békés pihenésébe a vasárnapra virradó éjjel revolverlövés zaja és halálhörgés szóltak bele és egy őrült ember kegyetlen rémtettével okozott véres tragédia fordítja a figyelmet a város egyik legelőkelőbb családjá felé. Blaha Gusztáv, az Egerben állomásozó hatvanadik gyalogezred főhadnagya megbomlott agygyal rálőtt egyik tisztására, három lövést tett Fejér Imre őrnagy híres szépségű feleségére, majd önmagába röpített egy golyót.

A véres tragédiának ezek a részletei:

Szombaton este nagyobb, katonasztyekből és civilekből álló társaság mulatott az ugynevezett Tisztikertben. Az egyik asztalnál Fejér Imre őrnagy, a felesége és Szigetvári nyíregyházi huszárfőhadnagy mulattak. Később odajött az asztalukhoz Blaha Gusztáv főhadnagy is, köszönt, majd szólt valamit, azután eltávozott. A társaságnak feltűnt Blaha zavaros viselkedése, de nem tulajdonítottak neki fontosságot, tovább szórakoztak. Éjjel félketőkor oszladozni kezdett a Tisztikert közönsége. Fejérék is megindultak Baksai-ut nyíregyházi lakásukra.

A kapuban bucsut vettek a huszártisztoktól és lakásukra tértek. Szigetvári főhadnagy pedig a Csiky Sándor-utcán át iparkodott hazafelé. Alig tett néhány lépést, rohanva jött vele szemben Blaha Gusztáv, kezében revolvert szorongatott, érthetetlen szavakat kiabált és amikor észrevette a huszártisztet, rá-szólta revolverét. A huszárfőhadnagy eszméletlenül esett össze, a golyó a mellén érte. A lövés zajára figyelmessé lett Fejér őrnagymé, kinyitotta ablakát és kitekintett. Blaha egyetlen ugrással bevetette magát az ablakon és egymásután ötször rálőtt az asszonyra, akit három lövés talált.

A sikoltásokra és revolverlövésekre Fejér őrnagy és tisztiszolgája futottak be a hálószobába. A megőrült főhadnagy ekkor a tisztiszolga felé lőtt, majd gyorsan maga felé fordította a fegyvert és a szájába lőtt. A golyó szétloccsantotta agyvelejét és azonnal meghalt. A házbeli gyorsan orvost és mentőket hívtak elő, akik az asszonyt vették ápolás alá. Fejérné három lövés érte: egy a lábán, egy a karján és egy a válla alatt. Sérülései nem halálosak, de rendkívül súlyosak. Szigetvári főhadnagyt a mellén találta a golyó. Sérülése életveszélyes. Ma reggel Egerből Budapestre szállították és itt a délután folyamán megoperálták. A tisztiszolga csak könnyebb sérülést szenvedett.

A vizsgálat megállapította, hogy Blaha őrülségi rohamában követte el véres tettét. Már szombaton délből feltűnt Szluha esend-őrszázadosnak a főhadnagy zavaros viselkedése. Blaha panaszkodott is, hogy úgy érzi, mintha valami nyomná a fejét és fél a megőrüléstől. Este a tisztikertben azután még jobban feltűnt abnormális viselkedése.

A katonai vizsgálat során Weidl százados tegnap este kihallgatta Szigetvári huszárfőhadnagyt, de az őrnagynét még nem lehetett kihallgatni.

Blahát kedden délután temetik a katonai kórházból.

Hirdetések közlésére legcél-szerűbb a Délmagyarország.